

*Гарлицька Т. С.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської мови з методикою викладання
Криворізького педагогічного інституту
ДВНЗ «Криворізький національний університет»*

ЖАРГОННА ЛЕКСИКА ЯК ЛІНГВІСТИЧНИЙ І СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН МІСЬКОГО МОВЛЕННЯ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню українського міського мовлення на матеріалі жаргонної лексики. Визначено лінгвокультурні особливості й місце жаргонізмів у загальній системі соціальних діалектів; виявлено основні тематичні групи жаргону сучасного українського міста; диференційовано жаргонні елементи за соціальною та віковою стратами.

Ключові слова: мова міста, соціолект, жаргонізм, тематичні групи, лінгвістичні й соціокультурні особливості.

Постановка проблеми. У зв'язку з тотальною демократизацією суспільства, суспільними зрушеннями та соціально-політичними змінами останніми десятиріччями простежується посилення ролі маргінальних елементів у мові, що виявляється в розхитуванні мовної норми, нестандартизації розмовного мовлення і проникненні ненормативних одиниць в інші функціональні стилі мови, зокрема публіцистичний, інформаційний, художній. Мова все більше набуває ознак соціальної зумовленості, тому основна увага дослідників зосереджується на стилістично забарвлених, експресивних засобах, до яких належать соціальні діалекти.

Аксіомним визнають факт належності соціальних діалектів до мови міста, яке є своєрідним соціальним, культурним, етнічним, мовним диференціатором. Історично склалося так, що «великі міста є центрами зосередження, розвитку й трансформації конкретних форм суспільного устрою, способу виробництва, технічного й інноваційного прогресу, осередками культури й цивілізації, де простежуються складні, іноді суперечливі, соціокультурні процеси» [1, с. 5]. Такі умови міського життя сприяють формуванню особливого світосприйняття, відмінного від «неміського», що у свою чергу відображається в мові, зокрема в її розмовно-побутових формах.

Розробці проблем урбанолінгвістики присвячено низку праць таких учених, як Л. Педерсон, Р. Макдевід, В. Слістратов, Б. Ларін, В. Колесов, Л. Кудрявцева тощо. Однак з 90-х років ХХ ст. посилюється увага дослідників до жаргонного субстрату, оскільки цей період характеризується «жаргонним вибухом», тобто переходом жаргонних елементів у комунікативний простір різносоціальних прошарків етносоціуму [2, с. 3]. Так, динаміку розмовної мови міста вивчають В. Лабов, Т. Єрофеева, А. Юнаковська, О. Сиротиніна, Б. Осипов, В. Пирко, К. Войлова, І. Шоліна. Ґрунтовні дослідження в галузі української жаргонології належать О. Горбачу, Л. Ставицькій, Н. Шовгун, Н. Трач; вивченням жаргонних стилів у системі урбаністичних форм спілкування цікавляться такі

лінгвісти, як С. Мартос, Ю. Петровська, О. Слободян, Р. Кісь, Н. Третяк; проблему функціонування соціолектів у мовленнєвій структурі окремих міст порушили Є. Степанов, Т. Миколенко, С. Нередкова, І. Кудрейко, Р. Ляшенко, О. Палінська, Л. Корновенко тощо.

Однак, незважаючи на помітний розвиток досліджень у цьому напрямі, вивчення мовного побуту сучасного українського міста, зокрема з позицій соціолінгвістики та лінгвокультурології, залишається неструктурованим і несистематичним, що й зумовило тему наших наукових розвідок. Тому мета статті полягає в дослідженні лінгвістичних і соціокультурних особливостей жаргонного мовлення українського міста. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань: визначити місце жаргонних елементів у загальній системі соціальних діалектів; виявити основні тематичні групи жаргону сучасного українського міста; простежити соціальну диференціацію та лінгвокультурні особливості жаргонних одиниць.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проблема дослідження жаргону полягає насамперед у відсутності його чіткої дефініції в мовознавстві. Розглядаючи жаргон як одну зі складових соціальних діалектів, значна кількість лінгвістів (О. Селіванова, Л. Ставицька, В. Гордієнко, А. Шумейкіна, Т. Кудинова, В. Андрущенко, О. Гаврашенко) ототожнює його з терміном «сленг», який походить з англійської мови й більш притаманний західній лінгвістичній традиції. Інші мовознавці (Т. Кондрачук, Т. Миколенко, С. Мартос, Є. Степанов, Н. Третяк) розмежовують поняття «жаргон», «сленг» та «арго», уважаючи жаргон мовною формою, яка обслуговує невелике коло людей, об'єднаних спільною діяльністю. На їх думку, жаргон відрізняється від арго відсутністю криптологічної функції, однак, на відміну від сленгу, жаргон не виходить за певні межі групи, не набуває широкого поширення [2, с. 4]. Зважаючи на розмитість меж між сленгом і жаргоном, ми пропонуємо поділяти соціолекти на жаргони, ототожнюючи їх зі сленгом, та арго (зашифрованою, таємною й умовною лексичною системою, налаштованою на повне соціальне відмежування). Жаргон ми розглядаємо як додаткову лексико-фразеологічну систему мови, одиниці якої побутують у певному корпоративному середовищі. За словами Л. Ставицької, жаргон має відкритий характер і зазвичай виникає в порівняно великих групах носіїв мови, об'єднаних за ознакою професії, стану в суспільстві. Функціонально-стилістичний параметр жаргонної лексики насамперед пов'язаний із потужною сміховою першоосновою, що є складником культури як такої та національної сміхової культури зокрема [3, с. 8].

Система жаргонного мовлення міста представлена одиницями загального та професійного жаргону. Так, О. Єрмакова, О. Земська, Р. Розіна до загального зараховують той прошарок сучасного жаргону, який не належить окремим соціальним групам, із достатньо високою частотністю трапляється в мові ЗМІ та вживається (або, принаймні, розуміється) усіма жителями великого міста, зокрема освіченими носіями літературної мови [4, с. 4]. Професійний (або корпоративний) жаргон розуміється нами як різновид соціального діалекту, що поєднує людей однієї професії або одного роду занять.

Дослідження видів, тематичних груп, соціолінгвістичних і лінгвокультурних особливостей жаргону ми пропонуємо проводити на основі Львівського мовлення, адже Львів – це історичний та культурний осередок України, який успішно поєднує співжиття багатьох етносів, соціальних груп, культур і субкультур.

Слід зазначити, що великий вплив на мовлення й культуру Львова мали батяри – спритники, бешкетники, представники львівської вуличної субкультури першої третини ХХ ст. [5, с. 190]. Особливістю батярства був гумор і специфічний жаргон, яким користувалися здебільшого неосвічені верстви населення, робітники або безробітні. Однак батярський лексикон мав такий специфічний настрій і дотеп, що набув популярності серед широких верств населення. Він вийшов за межі замкненої системи батярського аргю, потрапивши до загального жаргону, і зберігся дотепер, про що свідчить матеріал, поданий у словнику «Лексикон Львівський: поважно і на жарт», у праці О. Горбача «Арго в Україні» й у «Словнику львівської гвари».

Так, значну кількість жаргонізмів «батярського» походження становлять лексичні одиниці тематичних груп «Назви людей» (наприклад: *апах* – злодій, який живе на утриманні повії, *архангел* – будинковий сторож, *бакфіш* – підліток, *балабон* – безвідповідальна людина, *бейлик* – дитина, *бібер* – єврей, *бранджа* – голода, голодранці, *брик* – той, хто робить що-небудь напоказ; вискочка, *буц* (*лепех*, *бевзь*, *шайгіц*) – недотепа, дурень, *вашер* – злодій, який обкрадає людей у поїздах, *вацек* – поляк, *фабула* – пройдисвіт); «Назви частин тіла» (*балькони* (*бальони*, *баняки*) – жіночі груди, *бельма* (*сліпаки*) – очі, *бадилі* – вуса); «Гроші» (*бара* – готівка, *швайнери* – гроші, *баламут* – торбинка із грошми); «Їжа й напої» (*арцивіза* (*васер*) – вода, *вижирка* – обід або вечеря для небажаних гостей, *емпльо* – яблуко, *фафлета* – харчі); «Предмети» (*бекеша* – студентський плащ гранатового кольору, *берелка* – прикраса, *бети* – постіль, *блендувка* – вітрина, *файка* – мундштук для сигарет). Окрім іменників, є також значна кількість дієслів-жаргонізмів, які характеризують повсякденне життя: *бадиляки гнути* – говорити нісенітницю, *баєрувати* – заговорювати, розповідати дурниці; обманювати, *байтлювати* – обманювати, *балакати про кактуси* – говорити на нейтральну тему, зумисне переводячи розмову в інше русло, *билбати* – мовчати, *випорожнити* (*зробити скок*, *обцибушити*, *обшастати*) – обікрасти, *цвіркати* – вести порожні балачки.

Як видно з наведених прикладів, лексика, якою послуговувалися вуличні хулігани, ілюструє їх соціальний статус, рівень освіти, дозвілля, спосіб життя, тому не менш вагомими є тематичні групи «Алкоголь» та «Бійка», адже батяри любили алкогольні напої та багато часу проводили в шинках, а такі походи, як відомо, дуже часто закінчува-

лися бійками. Про це свідчать такі жаргонізми, як *баняк* (*біба*) – гулянка з надмірним уживанням алкоголю, *баюра* – горілка, пиво, *біоміцин* – дешеве вино марки «Біле мічне», *блондинка* – горілка, *бомба* – кухоль пива, *бонгу* – очищений нерозведений спирт, *хілятися* – випити надмір алкоголю, *люра* – горілка поганої якості, *жльопати* – пити алкоголь, *хірус* (*бехар*) – пияк, *баль* (*кампа*, *хрия*) – бійка, *балабух* – стусан.

Оскільки батяри були дрібними злодіями, тому у львівському жаргонному мовленні існує значна кількість лексем на позначення злодійських і тюремних реалій. Так, якщо прийняти увесь професійний жаргон Львова за 100%, то частка злодійського аргю становитиме в ньому 4% (наприклад, *бруст* – нагрудна кишеня, *витрих* – відмичка, *гвоздзі* (*телд*) – гроші, *манька* – зухвала, відважна дівчина, *міква* – льох, погріб, *накші* – руки, *скіла* – собака, *скок* – крадіжка, пограбування, *сюдемка* – гачок для витягання речей із-за ґрат, *фрак* – утеча, *цегольник* – представник найнижчої касті злодіїв, *ценникосрай* – нудна, нецікава людина, *шмірак* – той, хто стоїть на варті під час крадіжки), а тюремного – 7% (наприклад, *баламут* – пакунок, передача, *баланда* – пісна, рідка юшка, *берлувати* – чистити або мити підлогу, *відпуцовуватися* – відрікатися на допитах від співучасті у злочині, *візитирка* – віконце для нагляду за в'язнями, *гомота* – лист, записка до сусідньої камери, *дубова каша* – ячмінна каша, *закопати* – ув'язнити, *казня* – карцер, *кокс* – чорний хліб, *локоть* – рік, *посмітюх* – кримінальний в'язень, який належить до обслуги, *цинк* – таємний знак, попередження, *цувакс* – новий в'язень, *цугер* – голод).

Як свідчать наведені вище приклади, більшість жаргонних елементів містять негативну конотацію. Тому їх популяризація в мові викликає досить неоднозначне ставлення з боку науковців. Так, Р. Кісь, називаючи жаргонізми «блатними словами», які походять від російської вуличної та кримінальної субкультур, указує на посилення лінгвокультурної ентропії: «розрідження» й ерозію українського комунікативного середовища [6, с. 54]. Однак ми підтримуємо думку більшості лінгвістів, таких як Т. Кондратюк, Л. Ставицька, Н. Третяк та інші, стаючи на захист експансії жаргонізмів, визнаючи в них невичерпний мовотворчий потенціал. Адже, як зазначає Т. Кондратюк, актуалізація ненормативної, зокрема жаргонної лексики, та інтересу до неї свідчить зовсім не про відсутність культури та грамотності, а про симптоматичні тектонічні рухи в культурному пласті [7, с. 5]. Крім того, у різнотипних дискурсах жаргонне слово перетворюється на своєрідний концентрат опозиційної до соціально схвалених норм поведінки; ... а спільнота, яка проговорює свій досвід, не є геть нездарною у своєму мовному самовияві і, звісна річ, у творенні тієї ж самої національної мови... [3, с. 11]. Тому слід зауважити, що хоча існування жаргонних лексем таких тематичних груп, як «Алкоголь», «Бійка», «Тюрма та злочинність» характеризує львівське мовлення й увесь український народ, його культуру з негативного боку, однак кількість цих одиниць досить незначна порівняно з багатим запасом жаргонізмів різних професійних груп. Такі лексеми, навпаки, вказують на постійну зайнятість українців у різних видах діяльності та їх неймовірну працьовитість.

Серед досліджених професійних (корпоративних) жаргонізмів найбільший відсоток становлять лексеми га-

лузі кулінарії та школи – приблизно по 20%. Така велика кількість кулінарних жаргонізмів не лише характеризує українців як любителів смачно поїсти, а й свідчить про їх трепетне ставлення до їжі, ціна якій – важка праця, великі зусилля та витримка, тому кулінарія для українців, зокрема львів'ян, – це мистецтво, яке вимагає значної кількості лексем, що виділяються серед низки інших професійних жаргонізмів. І хоча більшість одиниць цієї галузі походить від розмовної лексики, вони не втрачають своєї «живості», цікавості й метафоричності. Наприклад, *бабка* – здобна булка, *бухт* – солодка булочка (переважно з начинкою), *вепровина* – свинина, *дриглець* – холодець, *заєць* – м'ясний хлібець, *гола зупа* – пісний суп, *кабаноси* – тонкі копчені ковбаски, *кавун* – кавоман, *кайзерка* – пиріжок із капустою, *клеїк* – в'язка речовина, густий відвар рису, льону тощо, *коріння* – приправи, *марципан* – забавганка, делікатес, *мізерія* – салат з огірків та цибулі, *москалик* – оселедець, маринований в оцті, *піндига* – несмачна рідка юшка, *сніг* – піна зі збитих білків, *юрашок* – пряник.

Існування великої кількості шкільного жаргону дає змогу стверджувати, що жаргон (сленг) – це явище, яке краще розуміється та більш поширене серед молодого покоління, а «львівське» мовлення як мовлення сучасного Львова, як свідчить дослідження О. Палінської, розуміють лише представники вікової групи 17–25 років, причому це самі жителі Львівської області [8, с. 177]. Однак слід зазначити, що саме шкільне мовлення визначається найбільшою яскравістю, гумором, іронією, влучністю та дотепом, що видно з таких прикладів: *афішуватися* – прогулюватися зі своєю дівчиною, *баняк* – незадовільна оцінка, *буда* – школа, *вцабанити* – дати багато домашнього завдання, *диркач* – директор школи, *дойча* – урок німецької, *жид* – чорнильна пляма в зошиті, *люфт* – прогул, *нота* – оцінка, *ослячий місток* – іспит на атестат зрілості, *паишет* – письмове повідомлення батькам про незадовільні оцінки дитини, *риба* – той, хто не має розвинутого музикального слуху, *таблиця* – класна дошка, *челядник* – учитель-практикант, *шахрайка* – шпаргалка, *швець* – професор, *шкраб* – учень молодших класів, *штубачок* – недотепа, дурень.

Значно меншою, порівняно із попередніми двома групами, однак помітною, є частка жаргонізмів картярів (10%). Ця група лексем також походить від часів батьків, які любили розваги та гру в карти, наприклад: *ас* – туз, *вина* (*віна*, *вино*, *зелень*, *лік*) – піка, *дзвінка* – бубна, *жидок* – партія у преферансі, *звичайний жидок* – друга партія у преферансі, *жолудь* (*крайц*) – трэф, *кралька* – дама, *пацер* – поганий гравець, *талія* – колода карт, *фуч* – програш, *фушер* – шулер, *шахрай*, *цинкування* – шулерське позначення карт, *шмельц* – дрібні карти, *шпіляти* – грати в карти. Їх наявність у сучасному лексиконі свідчить про постійний інтерес львів'ян до цієї справи.

Помітною є також кількість жаргонізмів медичної справи (≈8%, наприклад: *атак* – напад, *балъончик* – клізма, *б'ючка* (*живчик*) – пульс, *заитрик* – укол, *кінчина* – кінцівка, *кривуха* – рахіт, *олегочна* – запалення легень, *пропуклина* – грижа, *трема* – дрижання, тремтіння (кінцівки, голови), *цукриця* – діабет, *шпик* – кістковий мозок) та військової (≈7%, наприклад: *барчик* – нашивки, *гафра* – голота, натовп, *бити в дах* – віддавати честь, *запілля* – тил, *касарня* – казарма, *люшня* – гвинтівка, *рушниця*, *орухома* –

мобілізація, *пушкота* – артилерія, *сальва* – залп, *стріловина* – боєприпаси, *хліб-комісник* – хліб-пайок, *чота* – взвод), що свідчить про динаміку і живість їх мовлення, а також про необхідність цих професій молодому поколінню, адже саме молодь є основним фундатором жаргонної лексики.

Слід зазначити, що важливим атрибутом культури, релігії та світосприйняття населення Західної України, зокрема Львівщини, є церква. Для львів'янина вона є святинією, храмом душі, місцем єднання людини з богом. Особливою пошаною користуються дерев'яні церкви, які є ще осередком національної гордості й самобутності. Тому й лексика церковної сфери позбавлена іронії, однак, як і решта жаргонізмів, вона має відкритий характер і функціонує в цьому [церковному] середовищі. Наприклад: *Божий гріб* – полотнище із зображенням померлого Ісуса Христа, який лежить у гробі; *Планиця*, *Віглія* – Надвечір'я Різдва христового, *кандидат* – той, що готується до нашого життя, відбуває випробувальний термін, *копула* – баня, купол, *маївка* – молебень до Матері Божої у травні, *новик* – монах після облечин до перших тимчасових обітів, *пам'ятник* – поминальна книга, *сотрудник* – помічник священика, *суплікація* – благальна молитва.

Серед досліджених професійних жаргонізмів Львова є також незначна кількість одиниць футбольної сфери (наприклад: *баняк* – ворота, гол, *бомба* – вид удару, *кальош* – суддя, *кивання* – дриблінг, *копачки* – взуття для гри у футбол, *свічка* – політ м'яча високо вгору, *стріл* – удар); краєвської (*галъс* – виріз для шиї, горловина, *кобилка* – металева петля на одязі, *патка* – клапан кишені, *рибка* – виточка, *турнюра* – підкладка в жіночому одязі); музичної (*весло* – гітара, *дур* – мажор, *дути* – співати, підспівувати, *кікс* – фальшиво проспівана нота, *моль* – мінор); студентської (*бомба* – листок із повною відповіддю на екзаменаційний білет, який студент потай приносить на іспит, *бульбулятор* – кип'ятильник, *камчатка* – холодна квартира, яку не вдається обігріти, *ляборка* – лабораторія, *пінчити* – ретельно і прискіпливо опитувати на лекції, *припечатати* – поставити незадовільну оцінку на іспиті, *фізія* – обличчя); шахової (*бігун* (*термак*, *паж*, *стрілець*) – ферзь, *вежа* – тура, *лицар* – кінь, *шах-шех-тур* – шах); автомобільної сфери (*кіха* – автошина, *москаль* – автомобіль марки «Москвич», *спрягло* – зчеплення) та деякі лексеми дитячого жаргонного мовлення (*бай-бай* – спати, *бека* – те, чого не дозволяють дитині брати до рук чи до рота, *буба* – болуче місце, рана, *дурачок* – соска для немовлят, *папа* – хліб, *чіча* – щось гарне).

Слід звернути увагу на функціонально-стилістичний параметр жаргонної лексики, який є однією з основних причин її вживання. Адже вибір певного жаргонізму пов'язаний із метою досягнення ефекту зневажливості до позначуваних реалій (наприклад: *бандзюх* – великий живіт, *мальовидло* – косметика, *пудло* – стара, зношена річ, *пшек* – поляк, *рись* – селяк, який у місті вдає бувальця, *різула* – лікар-хірург, *тлумах* – дурень, недотепа; неук), певної відстороненості від описуваних явищ і подій, мовної експресії та іронічного ставлення (наприклад: *бельки* – окуляри, *витити* – отримати догану, *гуска* – дівчина, *дринда* – старий велосипед, *дриця* – старша пані, яка занадто про себе дбає, по-старечому манірна, церемонна, *мамула* – мамин синок, *туман* – недотепа, дурень). Усі ці явища

пояснюються зміною психологічного ставлення людей до мови, що виражається в протесті проти буденності, заштампованості мовних засобів, пустослів'я.

Визначальною особливістю львівського жаргонного мовлення є також наявність лексем, які мають німецьке чи польське походження або принаймні звучання. Це такі слова, як-от: *кайзершиніт* – кесарів розтин, *шиніт* – вид удару у футболі, *даутеесцега* – урок німецької мови, *цваєр* – незадовільна оцінка, *шніцифіндер* – хитрун, *штребер* – відмінник, *швайнери* – гроші (нім.); *пйонек* – пішак у шахах, *бждонц* – дитина, *ценшикосрай* – нудна, нецікава людина, *вашер* – злодій, який обкрадає людей у поїздах, *вацек* – поляк (польськ.). Вони є віддзеркаленням різних історичних епох і свідченням їх впливу на мову й культуру українського народу.

Однак, незважаючи на мінімальну частотність запозичених лексем, у львівському жаргонному мовленні переважають власне українські лексеми, що істотно відрізняє його від жаргонної системи решти українських міст. Так, О. Палінська, досліджуючи львівський регіолект, зазначає, що історичні події останніх десятиліть кардинально змінили національний склад населення Львова, і місто із польсько-єврейського перетворилося на переважно українське [8, с. 177]. Разом з попередніми жителями місто практично втратило і своє специфічне мовлення, натомість посилилася питома вага української мови, що у свою чергу відображено в жаргоні. Наприклад: *закраска* – кнопка для одягу, *бульбяна мука* – крохмаль, *жовтець* – майонез, *їжниця* – стравохід, *жиляки* – варикоз, *копачки* – взуття для гри у футбол, *буда* – школа, *мордохватка* – фотоапарат, *мачайло* – пензель, *самограй* – грамофон, *хитрувати* – прогулювати уроки тощо.

Висновки. Отже, проведене дослідження дає змогу констатувати, що львівське мовлення акумулює значну кількість лексем загального жаргону, серед яких найчастотнішими є тематичні групи «Назви людей», «Назви частин тіла», «Гроші», «Їжа й напої», «Предмети». Наявні також жаргонізми батярського походження таких семантичних груп, як «Алкоголь», «Бійка», «Тюрма та злочинність», що мають негативну конотацію й характеризують українців, зокрема львів'ян, з негативного боку, однак, на противагу їм, існує досить велика кількість одиниць професійного жаргону, а саме: кулінарної, медичної, музичної, військової, футбольної, кравецької, столярської шкільної, студентської, автомобільної та інших сфер, які свідчать про постійну зайнятість українців у різних видах діяльності та їх неймовірну працьовитість. Крім того, львівське жаргонне мовлення має визначальну рису – характеризується зменшенням кількості лексем єврейського, польського й німецького походження, натомість збільшується питома вага власне українських слів, що свідчить про відродження національної самобутності, цінування власних традицій і правил, динаміку й миттєве реагування українського розмовного мовлення на різні історичні, культурні, соціальні та лінгвістичні зміни. Подальшими

розвідками є дослідження жаргонних систем російських і англійських міст у протиставленні українським.

Література:

1. Ревина Е.В. Мультикультурный город как пространство национальной идентичности : дисс. ... канд. философ. наук : спец. 09.00.13 «Религиоведение, философская антропология и философия культуры» / Е.В. Ревина. – Ставрополь, 2009. – 184 с.
2. Миколенко Т.М. Український міський сленг (на матеріалі усного мовлення тернопільців) : автореф. дис. ... канд. філолог. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Т.М. Миколенко. – К., 2006. – 21 с.
3. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови: Містить понад 3200 слів і 650 стійких словосполучень / Л. Ставицька. – К. : Критика, 2003. – 336 с.
4. Ермакова О.П. Слова, с которыми мы все встречались: толковый словарь русского общего жаргона: около 450 слов \ О.П. Ермакова, Е.А. Земская, Р.И. Розина; подобщим руководством Р.И. Розиной. – М. : Азбуковник, 1999. – 320 с.
5. Українська мова : Енциклопедія. – 2-е вид. – К. : Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2006. – 820 с.
6. Кісь Р. Лінгвокультурна маргіналізація у містах України (неофункціональне бачення) / Р. Кісь // Мовні конфлікти і гармонізація суспільства : матеріали наукової конференції. 28–29 травня 2001 року. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. – 222 с.
7. Словник сучасного українського сленгу / Упорядник Т.М. Кондратюк ; худож.-оформлювачі Б.П. Бублик, С. І Правдюк. – Харків : Фоліо, 2006. – 350 с.
8. Палінська О. Класичний львівський регіолект і його сучасні інтерпретації / О. Палінська // Мова і суспільство. – 2010. – Вип. 1. – С. 174–180.

Гарлицкая Т. С. Жаргонная лексика как лингвистический и социокультурный феномен городской речи

Аннотация. Статья посвящена исследованию украинской городской речи на материале жаргонной лексики. В работе определены лингвокультурные особенности и место жаргонизмов в общей системе социальных диалектов; выявлены основные тематические группы жаргона современного украинского города; проведена дифференциация жаргонных элементов за социальной и возрастной стратами.

Ключевые слова: язык города, социолект, жаргонизм, тематические группы, лингвистические и социокультурные особенности.

Harlytska T. Slang vocabulary as the linguistic and cosiocultural phenomenon of the city speech

Summary. The article is devoted to the Ukrainian city speech on the material of slang vocabulary. The linguocultural peculiarities and the place of jargonisms in the system of social dialects are determined here; the main thematic groups of modern city slang are also detected; the social and age differentiation of slang elements are realized in the article.

Key words: city language, cosiolect, jargonism, thematic groups, linguistic and sociocultural peculiarities.